

”ئەتىكى قۇياش“ — باشلار- تۆسۈرلەر ئوقۇشلۇقى
 ۋەلتىك 11- بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى نۇقتىلىق كىتاب نۇرى

دۇنياۋى مەشھۇر شەخسلەر مەجمۇئەسى

بۈيۈك روماننىك مۇزىكانت

چوپىن

سالماقلىرى قىسقىرىماتى

✧ دۇنياۋى مەشھۇر شەخسلەر مەجمۇئەسى ✧

بۈيۈك رومانىك مۇزىكانت

چوپىن

قەلەم تەۋرەتكۈچىلەر: سۈيلى شىئالە يۈن جۈن ۋالە يەن فالە جالە پەلە

رەسىمنى سىزغۇچىلار: مېياۋ ۋېي لۇ لېي ساۋ ئېرگاڭ لېۋ جىڭ خېجېي ساۋ چاڭشۈ يالە خولە لۇ شياۋ ۋالە جىڭ

بەت ياسىغۇچى: چى شىن لۇ جىڭي جالە يۈرۈك شياۋ مىڭ چىنشىۋ شېڭي

قىسقىچە مەزمۇنى

«دۇنياۋى مەشھۇر شەخسلەر مەجمۇئەسى» — ئىلىم-پەن، سىياسىي، مائارىپ، ئەدەبىيات-سەنئەت قاتارلىق ساھەلەردە كىشىلەرنىڭ ھۆرمىتىگە ئېرىشكەن ھەم ئۆزگەسىپدە ئاجايىپ نەتىجىلەرنى يارىتىپ، ئىنسانىيەت تارىخىنىڭ تەرەققىيات مۇساپىسىگە زور تەسىر كۆرسەتكەن مەشھۇر شەخسلەرنى تاللاپ تونۇشتۇرغان يۈرۈشلۈك، كۆڭۈلدىكىدەك بالىلار ئوقۇشلۇقى.

بۇ كىتابلاردا مۇشۇ شەخسلەرنىڭ بارلىق ئىش-ئىزلىرى نۇقتىلىق تونۇشتۇرۇلۇپ، ئۇلارنىڭ ئېڭىلمەس-سۇنماس كۈرەش قىلىش روھى نامايان قىلىنغان. بۇ تەرجىمىھاللارنى ئوقۇساق بىزنى بىلىمگە، ئىلھامغا ئىگە قىلدۇ، مەنىۋى كۈچ-قۇۋۋەتكە ئېرىشتۈرىدۇ.

بۇ بىر يۈرۈش كىتابنىڭ سۈرەتلىرى نەپىس، تىلى ئاممىباب، چۈشىنىشلىك، ئوقۇشلۇق قىممىتى يۇقىرى بولۇپ، كەڭ ئۆسمۈرلەرنىڭ ياخشى ئۇستازى ھەم بىقىن دوستى بولالايدۇ.

... چوپىننىڭ تەرجىمىھالى ...

چوپىن — پولشانىڭ ئەڭ بۈيۈك كومپوزىتورى ۋە دۇنيادىكى ئەڭ بۈيۈك پىئانىنو مۇزىكىسى ئىشلىگۈچىلەرنىڭ بىرى. 1810 - يىلى 3 - ئاينىڭ 11 - كۈنى پولشانىڭ سالازوۋالادا بىر ئوقۇتقۇچى ئائىلىسىدە دۇنياغا كەلگەن. ئۆسمۈرلۈك چاغلىرىدىن باشلاپلا پولشا مىللىي مۇزىكىسى بىلەن ئۇچراشقان ، 7 يېشىدا مۇزىكا يىغىلىشى ئۆتكۈزگەن . كېيىن ۋارشاۋا مۇزىكا ئىنستىتۇتىدا ئوقۇغان . 16 يېشىدا داڭلىق مۇزىكىلارنى ئىشلىگەن . 1831 - يىلى ۋارشاۋا قوزغىلىڭى مەغلۇپ بولغاندىن كېيىن ، پارىژدا ۋاقىتئىچە تۇرغان ھەم مۇزىكا ئىجادىيىتى ۋە ئوقۇتقۇچىلىق بىلەن شۇغۇللانغان ۋە دائىم مۇزىكا سالونلىرىدا مۇزىكا ئورۇنلىغان . شۇ يىلى پارىژدا بىراقلا داڭ چىقارغان . ياقا يۇرتتا تۇرۇۋاتقان چوپىن يۇرتىنى قاتتىق سېغىنغان . ئۇ ئۆز ئەسەرلىرىگە چوڭقۇر ۋە تەن مۇھەببىتىنى سىڭدۈرگەن . داڭلىق «12 - نومۇرلۇق ئىنقىلاب مەشىق مۇزىكىسى» نى مۇزىكا ئۇستازى شۇمان «گۈللۈكتىكى زەمبىرەك» دەپ ئاتىغان . ئۇنىڭ مۇھەببەت - نەپرىتى ئېنىق بولۇپ چار رۇسىيىنىڭ پولشا مىللىتىنى بېسىۋالغانلىقى ۋە قۇل قىلغانلىقىغا ئۆمۈر بويى نەپرەتلەنگەن . ئۇنىڭ نۇرغۇن ئەسەرلىرىدە بېسىۋېلىنغان دۆلىتىگە بولغان سېغىنىشى ئىپادىلەنگەن . ئۇ ئىلھامغا توپۇنغان نوتىلىرى ئارقىلىق ۋەتىنىدىكى قىيىنچىلىق ۋە جاپالارنى بايان قىلغان ھەم مۇستەقىل بولۇش ئارزۇسى ۋە كەلگۈسى سەلتەنىتىگە زور ئۈمىد باغلىغان . چوپىن پولشا مىللىي مۇزىكىسىنىڭ روھى بولۇشقا مۇناسىپ ، ئۇ ئىجادىيەتتە مىللىي مۇزىكىلارغا يېڭى مەنالارنى قوشقان . ئۇ مۇقەددىمە بىلەن يومۇرسىكىنى مۇستەقىل پىئانىنو مۇزىكىسىغا تەرقىقى قىلدۇرۇپ پىئانىنونىڭ ئىقتىدارىنى ۋە گارمونىيەنى تولۇق جارى قىلدۇرغان . بۇ كېيىنكى غەرب مۇزىكىسىدا ئىنتايىن چوڭقۇر تەسىر پەيدا قىلغان . 1849 - يىلى 10 - ئاينىڭ 19 - كۈنى بۇ بۈيۈك رومانىك مۇزىكانت قىسقا ھايات يولىنى تاماملىغان ، ئۇ شۇ يىلى 39 ياشتا ئىدى . سەنئەتنىڭ ھاياتى كۈچى دەۋر بىلەن مىللىي روھنىڭ قوشۇلۇشىدا مەڭگۈ مەۋجۇتلۇقىنى ساقلايدۇ . چوپىننىڭ روھى مەڭگۈ يوقالمايدۇ . ئۇ ھەر بىر دەۋردىكى مۇزىكانتلارنى يېڭى دەۋر سەھىپىلىرىنى ئورۇنلاشقا ئىلھام بېرىدۇ .

1 چوپىن 1810-يىلى ۋارشاۋادا دۇنياغا كەلدى. دادىسى ئەسلى فرانسىيلىك بولۇپ، كېيىن پولشاغا كۆچۈپ كەلگەن. ۋارشاۋادىكى بىر ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ فرانسۇز تىلى ئوقۇتقۇچىسى ئىدى. ئۇ تەلەپچان، ئەمما ناھايىتى ئادىل كىشى ئىدى. مۇزىكىغا قىزىقىدىغان ئاپىسى پولشالىق بولۇپ پىئاننوني ياخشى چالاتتى. ئۇلارنىڭ ئۈيىدىن دائىم لەرزەن مۇزىكا ئاۋازى ئاڭلىنىپ تۇراتتى.

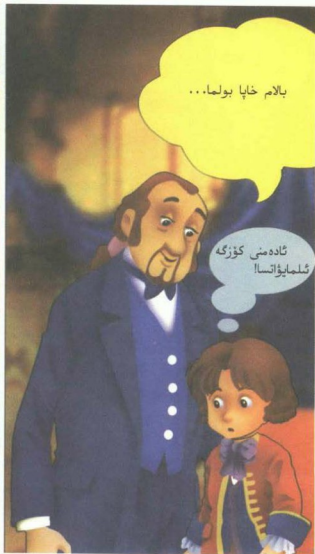
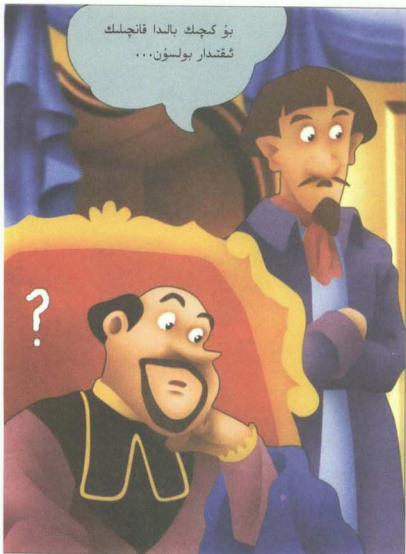
بالام، مۇشۇ مۇزىكا باخنىڭ...

ھەقىقەتەن پىشلىقكەن...

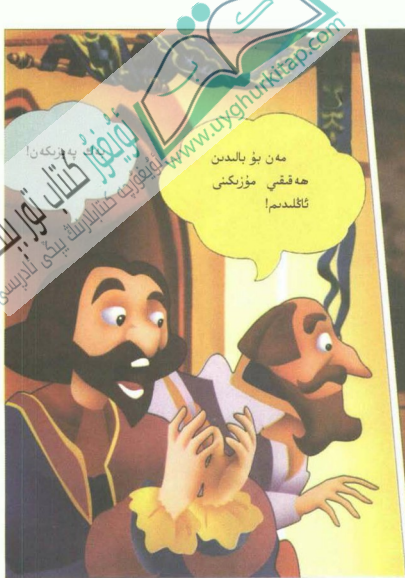
2 ئانىنىڭ تەربىيىسىدە، چوپىن كىچىكىدىن تارتىپلا باخ، مۇزات قاتارلىق مۇزىكا ئۇستىلىرىنىڭ مۇزىكا ئالاھىدىلىكلىرى بىلەن تونۇشۇپ چىقتى. ئۇنىڭ بىرىنچى مۇزىكا ئۇستازى رويىنر ئىدى. كومپوزىتور، قوشۇمچە دىرىژور ئەرسامۇ ئۇنىڭغا چوڭ تەسىر كۆرسەتكەن ئىدى.

3 كەپسىزلىك قىلغان چوپىنغا ئانىسى قۇلقىنى بوشقىنە سوزۇپ قويۇش ۋە ئۇنى پىئانىنونىڭ ئالدىغا ئولتۇرغۇزۇپ قويۇپ مۇزىكا مەشىق قىلىشقا بۇيرۇش جازاسى بېرەتتى. چوپىننىڭ ئۆيىگە مېھمانغا كەلگەن ئابىرۇيلۇق شەخسلەر ئۇنىڭ مۇزىكىسىدىن ھۇزۇرلانغاندىن كېيىن ئۇنى ماختاپ كېتەتتى.

4 1818-يىلى ئوپېرا ئۆمىكىنىڭ مۇزىكا كېچىلىكى ئاخىرلىشىشتىن بۇرۇن رىياسەتچى 7 ياشلىق چوپىتنى سەھنىگە ئېلىپ چىقىپ، تاماشىبىنلارغا ئۆزىنىڭ مۇزىكا جەھەتتىكى تالانتىنى تونۇشتۇردى. بىراق، ئەزىس مېھمانلار ئورنىدىكى ئوبزورچىلار چوپىتنى ئانچە مەنسىتمىدى.

5 ئاسانلىقچە بىر نەرسە ياراتمايدىغان بىر ئوبزورچى بىردەم ئاغرىغاندىن كېيىن، ئۇخلاشقا باشلىدى. بىراق چوپىنىڭ مۇزىكىسىغا ئەگىشىپ ئۇ ھەيران قېلىپ كۆزلىرىنى يوغان ئاچتى ھەم ھاياجانلىنىپ ۋارقىراپ تاشلىدى.

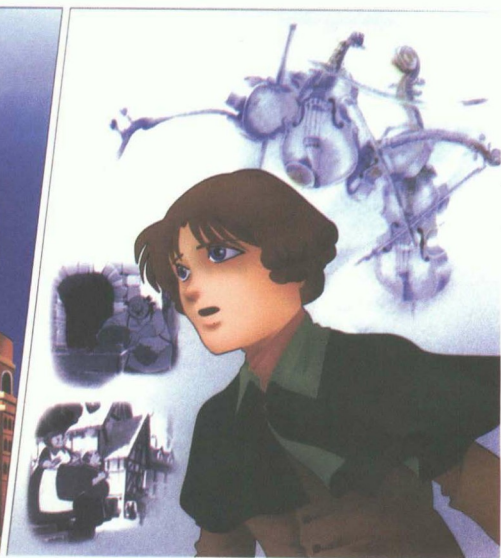
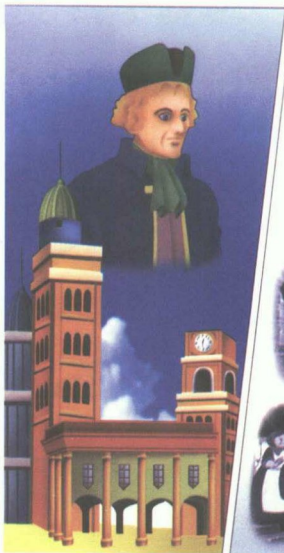

بۇ يەرسەھنە ئارقا كۆرۈنۈشىدىن
نەچچە ھەسسە چىرايلىق ئىكەن، دۆلەتلىك
تئاترخانىنىڭ سەھنە كۆرۈنىشىدىكى بېزا ۋە
دېھقانلار نېمىدېگەن سۈنئىي...

6 چوپىن ئۆسمۈرلۈك چاغلىرىدا بىر قېتىم كانكولدا يېزىغا كەلدى، ئۇ ھەقىقىي تەبىئەت مەنزىرىسىنى كۆرۈپ داڭ قېتىپ قالدى،
بۇ يەردىكى نەرسىلەرنىڭ ھەممىسى نېمىدېگەن ساپ، ئۇ ناھايىتى ھاياجانلىنىپ كەتتى.

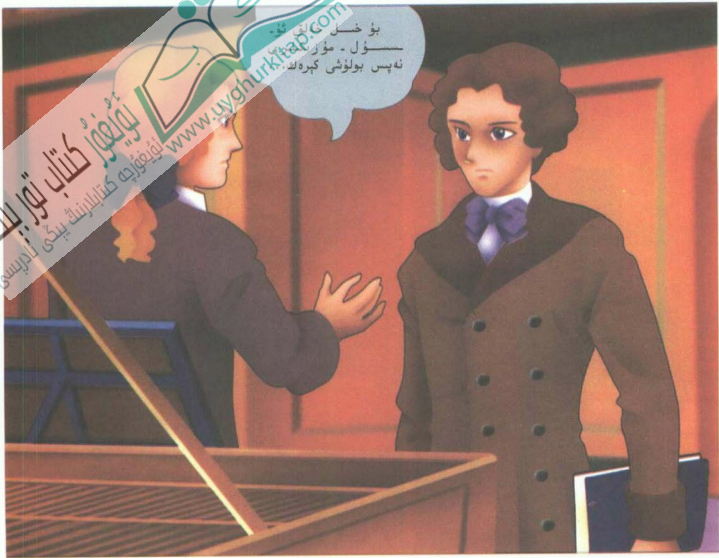

7 چوپن خەلق مۇزىكىلىرىدىن ئوزۇق ئېلىپ ئۆز ئىجادىيىتىنى بېيىتى. ئۇ مازۇركا ئۇسۇلى مۇزىكىسىنى سىناپ يېزىشقا باشلىدى. بىز ئۆرمۈشنى بېشىدىن ئۆتكۈزگەچكە چوپىننىڭ مۇزىكىلىرى قايناق ھېسسىياتقا تويۇندى. ئەسەرلىرىمۇ پىشپى يىتلىدى ۋە ھاياتى كۈچكە ئىگە بولدى.

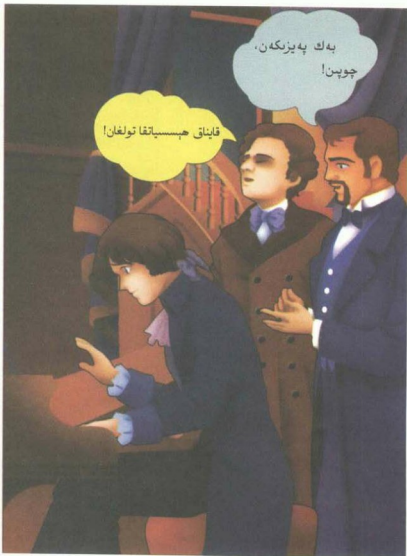
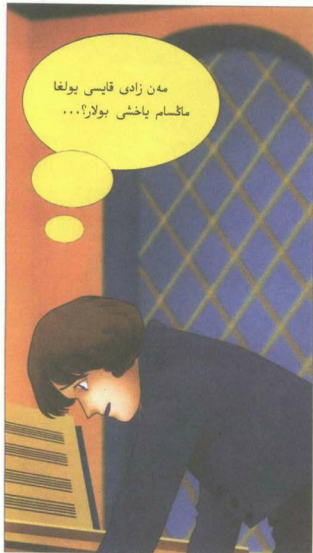
8 1827-يىلى كۆزدە چوپىن مۇزىكا ئىنستىتۇتىغا كىرىپ مەشھۇر كومپوزىتور ئەسنارنىڭ قولىدا مۇزىكا ئۆگەندى . داڭلىق ئۇستىلار ئۆزىنى مۇزىكا ساھەسىدە يېڭى چولپانغا ئايلاندۇراالايدىغانلىقىنى ، لېكىن ھەقىقىي ئۇستازنىڭ پەقەت سانسىزلىغان ئەمگەكچىلەر ئىكەنلىكى چوپىنغا ئايان ئىدى .

بۇ خىل
سۇل - مۇر
نەپس بولۇشى كېرەك

www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇر كىتابلىرىنىڭ يېڭى ئادرېسى

9 چوپىن ئەسناننىڭ ئەڭ ياخشى ئوقۇغۇچىسى ئىدى. ئۇ چوپىن ئىجادىيىتىدىكى خەلق ئۇسسۇل - مۇزىكىلىرىدا قوبال تەركىبلەر بار دەپ قارايتتى. بىراق ئۇ چوپىننى قايىل قىلالىدى. يىللىق ئىمتىھاندا مۇئەللىمنىڭ چوپىنغا بەرگەن باھاسى باشقا ئوقۇغۇچىلاردىن تۆۋەن ئىدى.

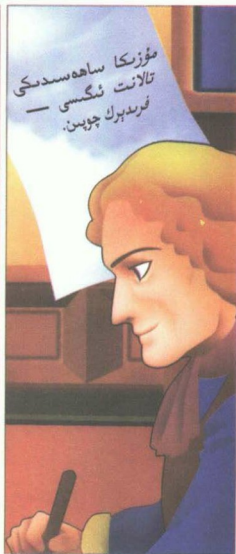
10 مۇئەللىمى بىلەن بولغان پىكىر ئىختىلاپى چوپىنى ئازابلايتتى. دوستىنىڭ ئۆيىدىكى بىر قېتىملىق يىغىلىشتا، ئۇ پىشانىو ئارقىلىق ۋەتەنگە بولغان مەدھىيىسى ۋە ئۆزىنى خەلق سەنئىتىگە يىغىشلاش ئىرادىسىنى ئىپادىلەنگەندە شۇ يەردىكىلەرنىڭ بىردەك ماختىشىغا سازاۋەر بولدى.

11 مۇزىكا ئىنستىتۇتىدىكى ئوقۇتقۇچى ۋە بەزى ساۋاقداشلىرىنىڭ قارشىلىقى، ئەكسىچە چوپىغا ئىلھام بولدى. ئۇ تىرىشىپ ئەنئەنىۋى خەلق مۇزىكىلىرىغا يېڭى ھاياتى كۈچكە ئىگە مەزمۇنلارنى قوشتى. ئۇنىڭ سەنئەت ئىجادىيىتىدىكى سىرداشلىرى بارغانسېرى تېخىمۇ كۆپەيدى.

12 1829-يىلى چوپىن لىق ئادەم بىلەن تولغان زالدا پىئانئونىڭ ئالدىغا كېلىپ تەمكىنلىك بىلەن ئولتۇردى ھەم ئىنتايىن يېڭى ئاھاڭ ۋە تاجايىپ ئورۇنلاش ماھارىتى بىلەن ناماشىپىنلارنىڭ گۈلدۈراس ئالقىش سادالىرىغا ئېرىشتى.

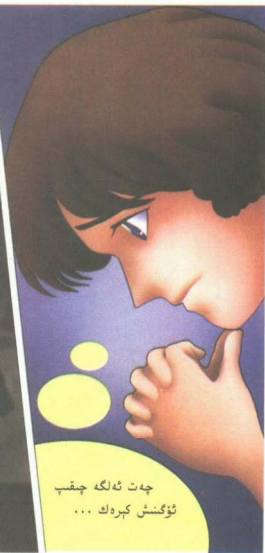
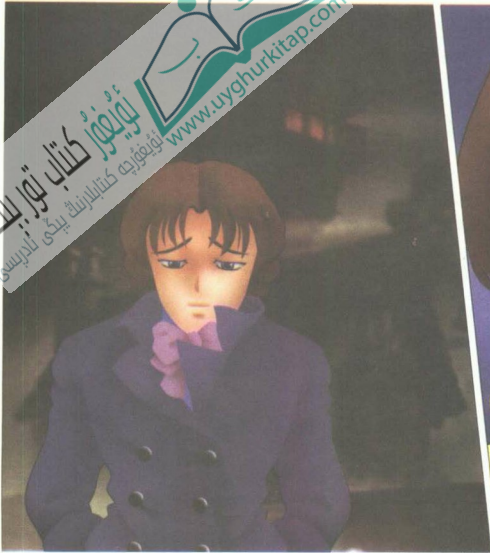

مۇزىكا ساھەسىدىكى
تالانت ئىگىسى —
فردېرىك چوپېن.

13 ئۇستازى ئەسنار ئەڭ ئاخىرى چوپېنغا بولغان قارشىدىن ۋاز كېچىپ، ئۇنىڭ قوللغۇچىلىرى قاتارىغا ئۆتتى. چوپېن ئوقۇش پۈتتۈرگەندە، ئۇ «مۇزىكا ساھەسىدىكى تالانت - فردېرىك چوپېن» دەپ باھا سۆزى يازدى.

14 شۇ يىلى 5-ئايدا دۇنياغا داڭلىق ئىتالىيەلىك ئىسكىرىپكا ئۈستىسى باگننى ۋارشاۋاغا كېلىپ ئويۇن قويدى. ئۇنىڭ ماھارىتى كۆرگەن چوپىن ئاجايىپ ھەيران قالدى. بۇ ئۇستازنىڭ يۈكسەك ماھارىتى ئالدىدا، چوپىن زور بېسىم ھېس قىلدى .

چەت ئەلگە چىقىپ
ئۆگىنىش كېرەك ...

15 فاكىنىسى ئەڭ ئاخىرقى مەيدان ئۈيۈن قويغان كۈنى چوپىن كوچىدا بېرىم كېچىگچە تېگىرقاپ يۈردى. سەنئەتكار بولغۇچى ھەرقانداق رەقىمىنى ئېتىراپ قىلماسلىقى كېرەك، چوڭقۇر ئويلانغاندىن كېيىن، ئۇ سەنئەت پائىتەختى ۋىناغا بېرىپ ئۆگىنىش ۋە ئۈيۈن قويۇش قارارىغا كەلدى.

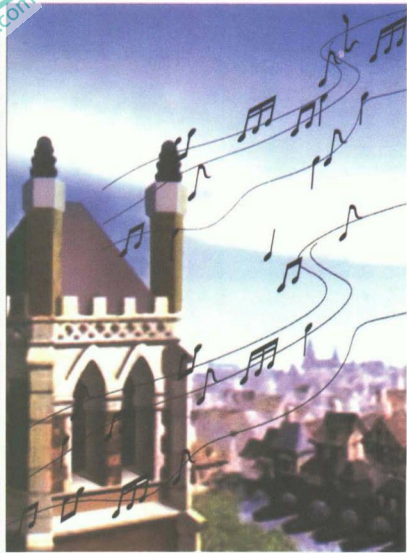
16 1829-يىلى يازدا چوپىن ۋىناغا كەلدى. چوپىننىڭ شىسمى بۇ يەردىكىلەرگە تونۇش شىدى. «شمپېراتور تىياتىرخانىسى» دىكى مۇزىكا كېچىلىكىدە مۇزىكا سەۋىيىسى يۇقىرى ۋىنالىقلار چوپىنغا قىزغىن چاۋاكلارنى ياغدۇرۇۋەتتى.

17 1831- يىلى ۋېناغا ۋارشىۋادا ئىنقىلاب پارتلىغانلىق خەۋىرى يېتىپ كەلدى، چوپىن دۇلتىگە قايتىشىنى قارار قىلدى. بىراق بېلەت ئالالمىدى، ئۇ ئىنتايىن تىت-تىت بولدى، ئاخىرى دادىسىنىڭ قايتماسلىق توغرىسىدىكى نەسەت خېتى بىلەن، شۇ يەردە تۇرۇپ قالدى.

18 چوپىنىڭ تۇرمۇشى قارماققا ناھايىتى كۆڭۈللۈكتەك كۆرۈنسىمۇ ،شېجى دۇنياسىدا ۋەتەننى قاتتىق سېغىنغان ئىدى . ئۇنىڭ شۇ چاغدىكى داڭلىق ئەسىرى — «12- نومۇرلۇق ئىنقىلاب مەشىق مۇزىكىسى» ، « گۈللۈكتىكى زەمبىرەك» دەپ ئاتىلىپ ، ئۇنىڭ ۋەتەنگە بولغان چوڭقۇر مۇھەببىتى ۋە تاجاۋۇزچىلارغا بولغان تولۇپ - تاشقان غەزەپ-نەپرەتنى تولۇق ئىپادىلىدى .

19 بېغى ئەسەرلىرىنىڭ توختىماي ئېلان قىلىنىشىغا ئەگىشىپ چوېنىڭ داڭقى پۈتكۈل ياۋروپاغا تارقالدى. فرانسىيە، ئىتالىيە، ئىسپانىيە مۇزىكا ھەۋەسكارلىرى گېرمانىيە مۇزىكىتى شۇماننىڭ: شىلەپەڭلارنى ئېلىڭلار ئەپەندىلەر، مانا بۇنىڭ ئۆزى تالانت" دېگەن گېيىنى چوېنىغا تەكرار-تەكرار تەبىقلايتتى.

20 1848-يىلى كېسەل ئازابىنى تارتىۋاتقان چوپىن پارىژدا ھاياتىدىكى ئەڭ ئاخىرقى مۇزىكا كېچىلىكىنى ئۆتكۈزدى. مۇزىكا كېچىلىكى مەھسۇس كاتتا بولدى، چوپىن ئەڭ ئاخىرقى بىر نوتىنى ئويۇنلاپ بولغاندىن كېيىن، پۈتكۈل مەيدان ئون نەچچە سېكۇنت تىماتىلىققا چۈمدى، ئاندىن كېيىن گۈلدۈرمەسەك ئالقىش سادالىرى ئۇزۇندىن - ئۇزۇنغا ياكىردى.

چوقۇم ياخشى بولۇپ

قالسى...

قەدىرلىكىم، يوقلاپ كەل-
گىنىڭىزگە كۆپ رەھمەت

21 چوپىن فرانسىيەلىك مەشھۇر ئايال يازغۇچى جورجى، سان بىلەن بۇرۇن بىر مەزگىل بىرگە ئۆتكەن ئىدى. ئۇ كېسەل چاغدا جورجى، سان كۆڭۈل قويۇپ ئۇنىڭ ھالىدىن خەۋەر ئالدى، مۇشۇنداق كۆيۈنۈش چوپىننىڭ نۇرغۇن ئېسىل ئەسەرلەرنى ئىجاد قىلىشىغا زور ئىلھام بولدى.

22 1849-يىلى 10-ئاينىڭ 19-كۈنى، پارىژدا تۈپرىكۈلۈپ بىلەن ئالەمدىن ئۆتتى. شۇ يىلى ئۇ ئاران 39 ياشتا ئىدى. چوپىن بۈيۈك رومانىك مۇزىكانت، ئۇ بولسا مىللى مۇزىكىسىنىڭ روھى بولۇشقا مۇناسىپ، ئۇ بولسا خەلقنىڭ پەخرى شۇنداقلا پۈتۈن دۇنيا خەلقىنىڭ پەخرى.

图书在版编目 (CIP) 数据

肖邦: 维吾尔文/隋力等编; 穆维等绘; 卡哈尔·普拉提译.—北京: 民族出版社, 2008.6

(托起明天的太阳·世界杰出人物丛书)

ISBN 978-7-105-09379-3

I. 肖… II. 隋… III. 肖邦, F. (1810-1849) —生平事迹—少年读物—维吾尔语

(中国少数民族语言) IV. K835.135.76-49

中国版本图书馆CIP数据核字 (2008) 第 083672号

本书根据农村读物出版社2004年1月第1次印刷版本翻译出版

翻 译: 卡哈尔·普拉提
责任编辑: 多鲁洪·哈地尔
责任校对: 多鲁洪·哈地尔
制 作: 沙塔尔·沙拉木

بۇ كىتاب جۇڭگو يېزا ئوقۇش ئوقۇلىرى نەشرىياتىنىڭ 2004 - يىلى 1 - نەشرى 1 - باسىمىغا ئاساسەن تەرجىمە ۋە نەشر قىلىندى.

تەرجىمە قىلغۇچى : قارار پولات
مەسئۇل مۇھەررىر : دولقۇن قادىر
مەسئۇل كوررېكتور : سەئىدە سەئىدە
بەتچىك : ساتتار سالام

出版发行: 民族出版社
社 址: 北京市东城区和平里北街14号
电 话: 010-64290862
邮 编: 100013
印 刷: 北京艺辉印刷有限公司
经 销: 各地新华书店
开 本: 889毫米×1194毫米 1/24 印张: 1
版 次: 2008年6月第1版
2008年6月第1次印刷
印 数: 0001—3000册
书 号: ISBN 978-7-105-09379-3/K.1409 (维41)
定 价: 5.00元

نەشر قىلغۇچى : مىللەتلەر نەشرىياتى
ئادرېسى : بېيجىڭ شەھىرى خېيىنقى شىمالىي كوچا 14 - قورۇ
پوچتا نومۇرى : 100013
تېلېفون نومۇرى : 010 - 64290862
باسقۇچى : بېيجىڭ يىخۇي باقمىچىلىق جەمئىيەت شىركىتى
ساتقۇچى : جايلاردىكى تىنخۇا كىتابخانىلىرى
نەشرى : 2008 - يىلى 6 - ئايدا 1 - قېتىم نەشر قىلىندى
بېسىلىشى : 2008 - يىلى 6 - ئايدا بېيجىڭدا 1 - قېتىم بېسىلدى
ئۆلچىمى : 889×1194 م.م. 24 كەسەم باسما تاۋىقى 1
سانى : 0001 - 3000
باھاسى : 5.00 يۈەن

翻 译：卡哈尔·普拉提
 责任编辑：多鲁洪·哈地尔
 责任校对：多鲁洪·哈地尔

ۋاۋورادا تۇغۇلغان، قەلبىنى پولشاغا ئاتىغان،
 تالانت ۋە پاراستى بىلەن دۇنياغا تونۇلغان.
 — پولشانىڭ رومانىك شائىرى سېپرېمەن
 كامىلنورۋىد

ISBN 978-7-105-09379-3

9 787105 093793 >

定价：5.00元